

kísérte THÖKÖLY Sebestyén fiát, Miklóst. 1601—2-ben Görlitzben, 1603—1607-ben Heidelbergben tartózkodnak. CSULYAK külföldi tartózkodásáról Diariumot vezetett, amely sajnós, most lappang valahol. Hazatérte után mint tarcali iskolaigazgató egy magyar nyelvtant szerkesztett, melyet 1608-ban Sz. MOLNÁRnak elküldött Marburgba. Aztán több helyen lelkészkedett. Hatszor nősült s tiz gyermeke közül kilenc pestisben elhunyt. Életben maradt fia Gáspár, *Egy jeles vadkert* c. mű kiadója. Meghalt 1645-ben 70 éves korában, mint liszkai pap és zempléni esperes. Élete folyását megírta deákversekben, melyeket fia Gáspár *Diegesis historica* c. alatt Nagyváradon két példányban kinyomatott. Esperesi működésének emlékét, két tartalmilag nagybecsű kézirat őrzi: *Liber redituum ecclesiasticorum Cottus Zempleniensis* (1621—22. évi egyházi vizitációk jegyzőkönyve) és *Diarium senioratus mei* (1629—45), mindakettő a sárospataki főiskola könyvtárának tulajdona. — HARSÁNYI az életrajz végén összeállítja CSULYAK irodalmi munkásságát, külön csoportban sorolva föl a nyomtatásban megjelent s külön a kéziratban fennmaradt műveket. Helyreigazítja SZINNYEI tévedését is, aki írói lexikonában kétszer szerepelteti, egyszer CSULYAK István, másodszer MISKOLCZI István neve alatt.

HAVRAN DÁNIEL.

**Ungarische Jahrbücher.** Herausgegeben von Robert Gragger. *Bücherschau.* Berlin, 1926. (W. de Gruyter.)

GRAGGER Róbertnek, a berlini egyetem kiváló magyar tanárának lapunk megjelenése előtt kevéssel váratlanul bekövetkezett tragikus halála alig pótolható űrt hagyott maga után a magyar tudományos életben. Sokoldalú tevékenységét — mindnyájan jól tudjuk — a magyar irodalom és tudomány külföldi megismertetése hatotta át, melyet egyetemi előadásai és a szépsikerű *Ungarische Bibliothek* mellett nemcsak a már hatodik évfolyamába lépett *Ungarische Rundschau* értekezéseiben és közleményeiben igyekezett kifejezésre juttatni, hanem külön terjedelmes könyvismertetésekben is. E külön is megjelent könyvszemlékből a folyó évről három jutott a kezünkbe.

E három füzetben 362 könyv ismertetését találjuk, tudományost és szépirodalmi, humanisztikust és természettudományit egyaránt. A csoportok megoszlának a tudományszakok szerint, melyek csoportosítását néhány érdekessége miatt itt is adjuk: 1. Általános művek. 2. Nyelvtudomány. Irodalom. Irodalomtörténet. 3. Történelem és segédtudományai. 4. Föld- és néprajz. 5. Közgazdaság. Statisztika. Népesedéstan.

6. Politika. Jog és társadalom. 7. Művészet. 8. Neveléstudomány. Sport.  
9. Természettudományok, orvostudomány, technika.

A könyvismertetések rövidck, de igen jellemzőek. Általában az egész kiadvány olyan szerencsés kézzel van szerkesztve, hogy nagy hézagot töltenének be megfelelő magyar kiadásban is. Szeretnénk, ha GRAGGER emléke továbbra is biztatást és erőt kölcsönözne annak, aki félbeszakadt munkáit folytatni fogja.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

**Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum és Iskola könyvtárának címjegyzéke. 1913—1925. évi gyarapodás. Szerkesztette dr. Szőnyi László. Budapest, 1926. (XIV+366 l.)**

Jogos érdeklődéssel vehetjük kézbe ezt a kötetet, hogy iparművészeti könyvtárunk, mely kötetszámát tekintve ugyan a kisebb magyar könyvtárak közé tartozik, de az utoljára 1913-ban megjelent összefoglaló nagy címtárának tanúsága szerint mintaszerű kerekdedséggel és áttekinthetőséggel gyűjti szakirodalmának anyagát, hogyan tudott fejlődni az utóbbi gondteljes évtizedben és beszerzéseiben lépést tarthatott-e a külföldi iparművészeti kiadványoknak ma hatványozott mértékben növekvő tömegével. A tekintélyes kötet azonban tanujele annak, hogy ha szerényen is, de tudott! Az utolsó 12 év, mely bizonyára a legnehezebb volt a könyvtár életének ötvenkét évében, mégsem mult el eredmény nélkül, mert habár rendes évi javadalma 7000 aranykoronáról 4307, majd 933, végül 1924-ben 86 aranykoronára csökkent, s csak az elmúlt évben emelkedett újra 1638 aranykoronára, tehát a háborúelőtti javadalom egyötödénél alig többre, a könyvtár állománya minden lehető eszköz felhasználásával több mint 25%-os gyarapodást ért el ezalatt. Ezt az eredményt még sokkal jobban méltányolhatjuk, ha arra a nagy állandó megterhelésre gondolunk, melyet a könyvtárra a sorozatos kiadványok és folyóiratok elsősorban megkövetel és megszakítás nélküli beszerzése ró, mely önző módon mindig felemészti a javadalom legnagyobb részét.

A könyvtár mai állománya 5882 mű 10.994 kötetben, továbbá 35.290 műlap, 3991 fényképnegatíva és 1496 diapozitíva.

A címjegyzék beosztásában az az alapelv érvényesült, hogy a szakirodalomban teljesen tájékozatlan olvasó is minden aprólékos részletkérdésre megkapja benne az azonnali útmutatást. Természetesen ehhez csak a könyvtár anyagának szűkebb korlátai adhatták meg annak a lehetőségét, hogy az utalásokat bőven véve, a gyarapodás 1346 műve (2255 kötetben) 366 oldalon kerüljön ismertetésre. A nagy könyvtárak bibliografusai, de